

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि, २०८०

खिजीदेम्वा गाउँपालिका

स्थानीय राज-पत्र

खिजीदेम्वा गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५   भाग २   संख्या १३

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान
कार्यविधि,

२०७५

खिजीदेम्वा गाउँपालिका

ओखलढुङ्गा

१ नं. प्रदेश, नेपाल

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि, २०८०

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि, २०८०

प्रमाणीकरण मिति : २०७५/१२/०१
प्रथम संशोधन मिति : २०७७/०६/१३
दोस्रो संशोधन मिति : २०७९/०७/२४
तेस्रो संशोधन मिति : २०८०/१०/२६

प्रस्तावना :-

खिजीदेम्बा गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तरमा उल्लेख्य वृद्धि गर्न वान्छनिय भएकोले नेपालको संविधान २०७२ को धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२), धारा २२६ को उपधारा (१) र अनुसूची ८ मा व्यवस्था भए बमोजिम एवम स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद (३) को दफा (११) को उपदफा (२) को खण्ड “ज” को बुदा नं. १० ले व्यवस्था गरे बमोजिम गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गरी यस खिजीदेम्बा गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूको आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षामा थप शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्नको निमित्त भौतिक तथा मानविय क्षमता बढोत्तरी गर्न ज्ञान, सीप, धारणा र शिक्षण सिकाई क्रियाकलापहरूलाई पर्याप्त एवम समय सान्दर्भिक गराउँदै आधुनिक प्रविधि संग तथा सीप र क्षमतापूर्वक आधुनिक समाज र प्रतीस्पर्धी शैक्षिक जन शक्ति उत्पादन गर्नको अतिरिक्त अनुदान उपलब्ध गराउनको निमित्त यो सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि २०७५ निर्माण गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र परिभाषा :-

(१) यस कार्यविधिको नाम “सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि २०७५ रहने छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ ।

२. परिभाषा :- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिको प्रयोजनको लागि

(क) “सामुदायिक विद्यालय” भन्नाले नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त गरी ऐन तथा नियमावली अनुसार सञ्चालित प्राविधिक, व्यवसायिक, धार्मिक तथा सामान्य शिक्षा प्रदान गर्ने नियमित अध्यान, अध्यापन गर्ने शिक्षण संस्थाहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने बालबालिका वा विद्यार्थीहरूको लागि शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्ने पठन पाठन कार्यमा उनिहरूको ज्ञान सीप, धारणा र अभिवृद्धिमा बृहत सुधार गर्ने प्रयोजनको लागि विद्यालयमा गरिने मानविय तथा भौतिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) “गाउँपालिका” भन्नाले खिजीदेम्बा गाउँपालिका ओखलढुंगालाई सम्झनु पर्दछ ।

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि, २०८०

- (घ) “अनुदान” भन्नाले खिजीदेम्बा गाउँपालिकाबाट शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्ने प्रयोजनका लागि सामुदायिक विद्यालयहरूलाई प्रदान गरिने रकम लाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) “मानविय क्षमता” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा आवश्यकताको आधारमा नियुक्ती सेवा करारमा हुने शिक्षकको व्यवस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “भौतिक क्षमता” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयको निमित्त अति आवश्यक पर्ने विज्ञान प्रयोग शाला, पुस्तकालय, शैक्षिक सामग्री अन्तर्गत श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूको खरिद र व्यवस्थापन भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
- (छ) “प्रस्ताव” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयहरूले आवश्यकताको आधारमा अनुदान रकम प्राप्त गर्न पेश गरिएको आधिकारिक माग पत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ज) “सेवा करार” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयहरूले आवश्यकताको आधारमा शिक्षा ऐन तथा नियमावली अनुरूप नियमानुसारको व्यवस्था गर्ने पदलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) “सभा” भन्नाले खिजीदेम्बा गाउँपालिकाको गाउँ सभालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) “शैक्षिक सामग्री” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक कार्यमा सहयोग र शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि आवश्यक पर्ने ह्वाइट बोर्ड, कम्प्युटर, प्रोजेक्टर, अन्य श्रव्य, दृश्य, तथा श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) “अलिखित क्रियाकलाप” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयहरूमा सञ्चालन गरिने अध्ययन/अध्यापनमा थप सहयोग पुऱ्याउनका निमित्त विद्यालय र विद्यार्थीहरूको सहमती वा सार्वजानिक विदाको वार्षिक कार्ययोजना अनुरूप सञ्चालन हुने गतिविधिहरू भन्ने बुझ्नु पर्दछ ।

३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था :-

- (१)*सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि खिजीदेम्बा गाउँपालिकाको गाउँ सभाबाट पारित गरे बमोजिम आर्थिक ऐनको अनुसूची (१) तथा यस कार्यविधिको अनुसूचि (१) मा भएको व्यवस्था अनुरूप आवश्यकताको आधारमा विद्यालयको निर्णय र शिक्षा समितिको निर्णय अनुसार रकम उपलब्ध गराईने छ ।
- (२) यस प्रयोजनको लागि विनियोजित अनुदान रकम आवश्यकताको आधारमा गाउँकार्यपालिका निर्णयबाट थपघट वा प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेर शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि हुन नसकेको देखिएमा उक्त अनुदान त्यस्तो विद्यालयलाई बन्द समेत गर्न सकिने छ ।
- (३)*यस्तो अनुदान रकम सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न मानवीय तथा भौतिक क्षमता वृद्धि र शैक्षिक सामग्री खरिदमा मात्र खर्च गर्नु पर्ने छ ।

* तेस्रो संशोधनबाट संशोधित

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि, २०८०

(४) शैक्षिक अनुदान रकम प्राप्त गर्ने सामुदायिक विद्यालयहरूले औचित्य पुष्टि हुने गरी शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिको लागि एक प्रस्ताव तयार पारी शिक्षा शाखामा पेश गरे पश्चात गाउँ गाउँपालिका गाउँ शिक्षा समिति र गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भए पछि मात्र विद्यालयको खातामा रकम जम्मा गरिने छ ।

(५) शैक्षिक अनुदान रकम शिक्षण कार्यमा प्रयोजन गर्दा शिक्षण गर्ने शिक्षकको व्यवस्थाको हकमा सेवा करार सम्झौता बमोजिम मात्र गरिनु पर्दछ भने भौतिक क्षमता विकासको लागि प्रयोग गर्दा विद्यार्थीको थप शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि विषयगत, ज्ञान, सीप, धारणा र क्षमता वृद्धिमा प्रत्यक्ष सयोग पुग्न सक्ने शैक्षिक सामग्रीहरूमा मात्र खर्च गरिनु पर्दछ ।

(६)* शैक्षिक अनुदान रकमको निकासी कार्य प्रस्ताव तथा प्रगतीको आधारमा त्रैमासिक रुपमा वा प्रमाणित विल भर्पाई र अनुमोदित निर्णयको आधारमा उपलब्ध गराईने छ ।

(७) सबै बालबालिकाहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरी गरिएको विद्यालयको अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तरगतका कार्यक्रमको स्वीकृत खर्चका आधारमा विद्यालयको खातामा एकमुष्ट उपलब्ध गराईने छ ।

(८) यस्तो अनुदान रकम सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यमान रुपमा रहेका स्थायी, अस्थायी, राहत, करार शिक्षकहरू र कर्मचारीहरूलाई थप पारिश्रमिकका रुपमा प्रदान गर्ने प्रयोजनमा प्रयोग गर्न पाईने छैन ।

(९)* गाउँपालिकाभित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अतिरिक्त कृयाकलाप तथा शैक्षिक क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउने हेतुले गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिसमा प्रा.वि. तृतीय श्रेणी सरहको खेलकूद, संगीत, नृत्य तथा मातृभाषाको लिपी शिक्षक/प्रशिक्षक नियुक्ति गरी गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिस अनुसार घुम्ती सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।

१०)* सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ. हरुको बैठक भत्ता प्रति बैठक रु. हजारका दरले एक वर्षमा बढीमा १२ महिनाको उपलब्ध गराइने छ ।

११)* यस कार्यविधिको आवश्यक संशोधन गर्नु परेमा गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकाबाट कानूनतः नवाभिने गरी संशोधन गरिने छ ।

* तेस्रो संशोधनबाट संशोधित

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि शैक्षिक अनुदान कार्यविधि, २०८०

अनुसूची - १*

क्र.सं.	विद्यालयको तह एवं किसिम	अनुदान रकम	कैफियत
१	कक्षा ०-५ आधारभुत विद्यालय	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. १,०००।- का दरले	अनिवार्य अंग्रेजी माध्यममा पठनपाठन भएको विद्यालय
२	कक्षा ०-८ आधारभुत विद्यालय	प्रा.वि. तृतीय श्रेणी सरहको तलब भत्ता	विद्यालयको आवश्यकता र प्रस्तावनाको आधारमा गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिस अनुसार
३	माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक तृतीय श्रेणी सरहको तलब भत्ता	क्याम्पसको आवश्यकता र प्रस्तावनाको आधारमा गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिस अनुसार
४	रगनी चण्डेश्वरी क्याम्पस	रु. १०,००,०००।-	
५	अनुदानको करार शिक्षक र गाउँपालिकाले नियुक्ति गरेको स्वयं सेवक शिक्षकहरूको पोशाक भत्ता	प्रति व्यक्ति रु. १००००।-	नियुक्ति भएपश्चात नियमानुसार उपलब्ध गराउने
६	विद्यालयको कार्यालय सहायक, बालविकास सहयोगी कार्यकर्ता र लेखा कर्मचारीको थप तलब भत्ता	नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुसार अपुग रकम	नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुसार
७	अतिरिक्त क्रियाकलाप		
क	कक्षा ०-३ प्रति विद्यालय	रु. १०,०००।-	
ख	कक्षा ०-५ प्रति विद्यालय	रु. १५,०००।-	
ग	कक्षा ०-८ प्रति विद्यालय	रु. २०,०००।-	
घ	माध्यमिक विद्यालय	रु. १,००,०००।-	

आज्ञाले
(रमेश सुनुवार)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

* तेस्रो संशोधनबाट संशोधित